

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра Автоматизації, метрології та енергоефективних технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор навчально-наукового інституту

«Українська інженерно-педагогічна академія»

Денис КОВАЛЕНКО

« » 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи наукових досліджень та авторського права

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації

(шифр і назва)

спеціальність 174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка

(шифр і назва)

освітня програма Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології

(шифр і назва)

спеціалізація _____

(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

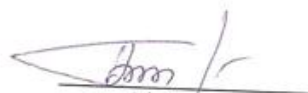
інститут ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія»

2024 / 2025 навчальний рік

Програму схвалено на засіданні кафедри автоматизації, метрології та енергоефективних технологій

протокол від «04» жовтня 2024 року № 2

Завідувач кафедри автоматизації, метрології та енергоефективних технологій

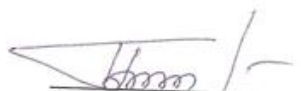

(підпис)

Геннадій КАНЮК
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
(назва освітньої програми)

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи)

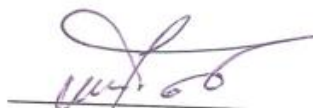
(підпис)

Геннадій КАНЮК
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією
Навчально наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія»
(назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна)

протокол від «23» жовтня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії Навчально наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія»

(підпис)

Сергій ПЕТРОВ
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень та авторського права» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

магістра

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та
робототехніка

спеціалізації _____

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни.

Надати студентам знання з питань основ наукових досліджень та авторського права, створити і розвинути практичні вміння і навички розв'язання реальних задач з постановки, організації, планування і виконання наукових досліджень, а також керування науково-технічною роботою і колективною науковою творчістю.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Вироблення у студентів вміння застосовувати нові методи дослідження, в основі яких знаходяться ідеї і принципи системного підходу. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: характеристики основних методів наукового пізнання (індукція, дедукція абдукція) та методологічних моделей (гіпотетико-дедуктивна та емпірична індуктивна); принципи пошуку наукової і патентної інформації в мережі Інтернет та інших мережах і системах; організаційно-технічні заходи щодо впровадження і практичного використання результатів науково-технічної роботи; вміння: обирати напрямок науково-дослідної роботи; оцінювати актуальність запланованих досліджень; формулювати мету, задачі, визначати об'єкт і предмет дослідження; складати і оформляти реферати, статті, рецензії; застосовувати загальнометодологічні принципи у науковій діяльності; виконувати патентний пошук, розробляти і подавати заявки на одержання патентів.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначений освітньою програмою «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК2. Здатність проектувати та впроваджувати високонадійні системи автоматизації та їх прикладне програмне забезпечення, для реалізації функцій управління та опрацювання інформації, здійснювати захист прав **інтелектуальної власності** на нові проектні та інженерні рішення

СК5. Здатність інтегрувати знання з інших галузей, застосовувати системний підхід та враховувати нетехнічні аспекти при розв'язанні інженерних задач та **проведенні наукових досліджень**

1.3. Кількість кредитів: 5

1.4. Загальна кількість годин: 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
32 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	
18 год.	2 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
100 год.	144 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 174 «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка»:

РН03. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, а також критичне осмислення сучасних проблем у сфері автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій для розв'язування складних задач професійної діяльності.

РН11. Дотримуватись норм академічної доброчесності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності, комерціалізації результатів науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

РН12. Збирати необхідну інформацію, використовуючи науково-технічну літературу, бази даних та інші джерела, аналізувати і оцінювати її.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 1. Основні поняття і визначення. загальні відомості про наукову діяльність

1.1 Понятійний апарат науки, рівні та форми наукового пізнання

1.2 Види класифікацій наук

Тема 2. Методологія та методи наукового дослідження

2.1 Методологія наукового дослідження

2.2 Системний підхід як напрямок методології наукового пізнання

2.3 Методи наукового дослідження

2.4 Загальнофілософські методи

2.5 Загальнонаукові методи дослідження

2.6 Методи емпіричного дослідження

2.7 Методи теоретичного дослідження

2.8 Загально-логічні методи

2.9 Історичний та логічний методи наукового пізнання

2.10 Методика наукового дослідження

Тема 3. Організація та етапи виконання наукових досліджень

3.1 Підготовка та виконання наукових досліджень

3.2 Структура та етапи виконання наукового дослідження

Тема 4. Магістерська дисертація як результат наукового дослідження

4.1 Загальна характеристика магістерської дисертації

4.2 Визначення основних складових магістерської дисертації

4.3 Наукова новизна

4.4 Практичне значення одержаних результатів

4.5 Апробація результатів дисертації

4.6 Висновки та рекомендації

4.7 Керування часом при виконанні досліджень за темою магістерської дисертації

РОЗДІЛ 2. НАУКОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО

Тема 1. Публікація наукових результатів

1.1 Види і форми публікацій

1.2 Про авторське право

Тема 2. Виклад наукових результатів в публікації

2.1 Як друкуватися в академічних журналах: шлях до кращої якості

Тема 3. Підготовка наукових публікацій за темою магістерської дисертації

3.1 Найбільш поширені види наукових видань для публікації результатів наукових досліджень

3.2 УДК – універсальна десяткова класифікація

3.3 Вивчення першоджерел як форма наукової роботи

3.4 Методи добору фактичних матеріалів і огляду літератури

3.5 Робота над статтями та доповідями

3.6 Вимоги до усного викладу, презентації

3.7 Поняття академічної доброчесності

3.8 Основні види порушень академічної доброчесності

Тема 4. Вимоги до оформлення магістерської дисертації

4.1 Загальні вимоги до магістерської дисертації

4.2 Складові магістерської дисертації

4.3 Вимоги до рекомендацій та оформлення додатків

4.4 Реферат магістерської дисертації

Тема 5. Методика проведення наукового дослідження

5.1 Ширина, глибина і науковий рівень дослідження

Тема 6. Планування і оцінка наукової роботи

6.1 Загальні положення

6.2 Планування

6.3 Оцінка

Тема 7. Реалізація наукових результатів

7.1 Форми реалізації

7.2 Оформлення актів про реалізацію

Тема 8. Зв'язок науки і практики

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ												
Тема 1. Основні поняття і визначення. загальні відомості про наукову діяльність	12	4	2			6	12					12
Тема 2. Методологія та методи наукового дослідження	12	6				6	12					12
Тема 3. Організація та етапи виконання наукових досліджень	12	2	2			8	12					12
Тема 4. Магістерська дисертація як результат наукового дослідження	14	2				12	14	2				12
Разом за розділом 1	50	14	4			32	50	2				48
Розділ 2. НАУКОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО												
Тема 1. Публікація наукових результатів	12	2	2			8	12					12
Тема 2. Виклад наукових результатів в публікації	12	2	2			8	12					12
Тема 3. Підготовка наукових публікацій за темою магістерської дисертації	12	4				8	12					12
Тема 4. Вимоги до оформлення магістерської дисертації	14	2				12	14	2				12
Тема 5. Методика проведення	12	2	2			8	12		2			10

наукового дослідження												
Тема 6. Планування і оцінка наукової роботи	14	2				12	14					14
Тема 7. Реалізація наукових результатів	12	2	4			6	12					12
Тема 8. Зв'язок науки і практики	12	2	4			6	12					12
Разом за розділом 2	100	18	14			68	100	2	2			96
Усього годин	150	32	18			100	150	4	2			144

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукова задача і наукова проблема	2
2	Публікація наукових результатів	2
3	Публікація та реалізація результатів наукового дослідження	4
4	Методика проведення наукового дослідження	2
5	Методи обробки та аналізу результатів наукових досліджень	2
6	Науковий експеримент	4
7	Перевірка статистичних гіпотез	2
Разом		18

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Основні поняття і визначення. загальні відомості про наукову діяльність	6
2	Методологія та методи наукового дослідження	6
3	Організація та етапи виконання наукових досліджень	8
4	Магістерська дисертація як результат наукового дослідження	12
5	Публікація наукових результатів	8
6	Виклад наукових результатів в публікації	8
7	Підготовка наукових публікацій за темою магістерської дисертації	8
8	Вимоги до оформлення магістерської дисертації	12
9	Методика проведення наукового дослідження	8
10	Планування і оцінка наукової роботи	12
11	Реалізація наукових результатів	6
12	Зв'язок науки і практики	6
	Разом	100

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з дисципліни «Основи наукових досліджень та авторського права» у вигляді реферату.

Оцінюється та зараховується при усній доповіді під час занять.

7. Методи навчання

Методи навчання, що застосовуються при викладанні навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень та авторського права»:

- 1) Пояснювально-ілюстративний метод. Викладання лекційного матеріалу дисципліни у вигляді презентацій за допомогою мультимедійного обладнання.
- 2) Репродуктивний метод. Відтворення студентами набутих теоретичних знань при виконанні практичних робіт.
- 3) Дослідницький метод. Виконання студентами індивідуального завдання.

8. Методи контролю

Для оцінювання результатів навчання використовуються такі види та методи контролю: тести та/або питання наприкінці кожної теми; індивідуальне завдання у формі реферату; підсумковий семестровий контроль – іспит.

По закінченню вивчення кожного розділу, студент проходить тестування. За тест №1 можна набрати максимально 15 балів, за тест №2 можна набрати максимально 30 балів

Розрахунково-графічна робота . Максимальна кількість балів за розрахунково-графічну роботу – 15 балів.

У підсумку за роботу в семестрі можна отримати щонайбільше 60 балів. Якщо за семестр студент набрав менше ніж 20 балів, він не буде допущений до екзамену.

Курс завершується проведенням екзамену, за який студент може отримати до 40 балів. Екзамен проводиться у вигляді тесту. Студент проходить тест, що складається із 20 питань, які складені за темами курсу. Максимальна кількість балів, що можна отримати за тестування - 40. Максимальний бал, що студент може отримати за курс, складає 100 балів

9. Схема нарахування балів для підсумкового семестрового контролю в формі іспиту

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Контрольна робота	Розрахунково-графічна	Разом		
T1-T4	T1-T8					
15	30		15	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Шкала оцінювання

	Оцінка
--	--------

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс]: навч. посіб / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Г. Г. Стрелкова, М. М. Федосенко, А. І. Замулко, О. С. Іщенко. – Електронні текстові дані (1 файл: 500 Кбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 120 с.
2. Вахонєва Т. М. Авторське право і суміжні права в Україні : Навчальний посібник. – Київ : ВД «Дакор», 2019. — 2-ге вид., перероб. і доп. – 576 с.
3. Інтелектуальна власність та авторське право: Навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти. / І.М. Чістякова, І.Б. Кривдіна, Д.В. Буряк, В.П. Кубко, О.В. Гегечкорі, Д.Д. Татакі, О.О. Татакі, Т.О. Чернов. – К.: Каравела, 2019. – 204 с.
4. Конспект лекцій з курсу «Теорія та практика наукових досліджень» для студентів спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» усіх форм навчання. / уклад. Євсіна Н.О. – Харків: НТУ «ХП», 2021. – 64 с.
5. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вищих навч. заклад. філол. спец. / О. В. Мазур, О. В. Подвойська, С. В. Радецька – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 120 с.
6. Панішев А.В. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / А.В. Панішев. – Ж. : ЖДТУ, 2013. – 148с.
7. Штефан А. С. Авторське право і суміжні права: особливості правової охорони, здійснення та захисту : монографія / А. С. Штефан. — К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2017. — 150 с.
8. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. — Тернопіль, 2014. — 272 с.
9. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.

Допоміжна література

1. Сардак С. Е. Основи наукових досліджень : навч. посібник / С. Е. Сардак. – Д. : ДГУ, 2018. – 103 с.
2. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. - 240 с.
3. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. Навч.посіб. / О. В.Колесников. — К. : Центр учбової літератури, 2011. — 144 с
4. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб./ Конверський А.Є Лубський В.І., Горбаченко Т.Г. Київ.- Центр учбової літератури.-: 2010. – 352 с.
5. Горбачук В.Т. Основи наукових досліджень: навч.посіб. / В.Т. Горбачук, Д.В. Горбачук. – Слов'янськ: ТОВ «Видавництво «Друкарський двір»», 2013. – 124 с.
6. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / Краус Н.М. – Полтава: Оріяна, 2012. – 183 с.
7. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. / С.Е. Вазинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
8. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб./ [В. М. Михайлов та ін]. – Х.: ХДУХТ, 2014. – 220 с.
9. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 180 с.
10. Остапчук М. В. Методологія та організація наукових досліджень : підручник / Остапчук М. В., Рибак А. І., Ванюшкін О. С.; Міжнар. гуманітар. ун-т. – Одеса : Фенікс, 2014. – 375 с.
11. Палеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи: навч. посіб. / Ю.І. Палеха, Н. О. Леміш. – К. : Вид. «Ліра-К», 2013. – 336 с.

12. Нормативно-правова література

1. Конституція України [Електронний ресурс] : прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. (із змінами). – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/page4>
2. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] (із змінами станом на 23.09.2016 р.). – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] (із змінами станом на 23.09.2016 р.). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
5. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX : станом на 15 квіт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>

6. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі [Електронний ресурс] : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII (із змінами). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>
7. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688-XII (із змінами). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3688-12/page2>
8. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII (із змінами). – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>
9. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21 квітня 1993 р. № 3116-XII (із змінами). – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3116-12/page3>
10. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем : Закон України від 5 листопада 1997 р. № 621/97-ВР (із змінами). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80/page2>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. [Основи наукових досліджень \[укр.\] : Навчальний посібник для ВНЗ - Мазур О. В. та ін. - Google Книги](#)
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ: НБУВ, 2013-2015. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua – Назва з екрана.
3. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України [Електронний ресурс]: [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НПБ України]. – Електронні дані (803 438 записів). – Київ: Нац. парлам. б-ка України, 2002-2015. – Режим доступу: catalogue.nplu.org . – Назва з екрана.
4. Український інститут інтелектуальної власності [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ: УІПВ, 2017. – Режим доступу: <http://www.uipv.org> – Назва з екрана. Додаток 1
5. Брикова Т. М. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч. посібник /

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни Основи наукових досліджень та авторського права

(назва дисципліни)

Дію робочої програми продовжено: на 20____/20____ н. р.

Заступник директора інституту ННІ «УІПА»

